

Global Leadership Summit in Drachten

Een kerk die stilstaat verliest terrein

Drachten - „Ongekende veranderingen bieden ongekende mogelijkheden”, vindt Gary Hamel uit Londen. Hij roept kerken op uit de gevangenis van de gewoonte te komen en te bouwen aan kerken in nieuwe gedaanten. „De vroege kerk was geestelijk sterk, en institutioneel zwak”, betoogde hij in Drachten op de Global Leadership Summit (GLS).

Door Lodewijk Born

Gary Hamel, professor aan de School of Business in Londen, was een van de sprekers die via videocast te zien was op de jaarlijkse conferentie van Willow Creek. De conferentie is in 134 steden te zien, waaronder in Drachten, en volgende maand nog Houten en Lelystad.

Gary Hamel is door de gezaghebbende Wall Street Journal uitgeroepen tot de meest invloedrijke denker op het gebied van management en sprak op de Summit vanuit zijn vakgebied over de kerk en veranderingsprocessen. „Niet alleen Quote 500-bedrijven moeten veranderen, ook de kerken.” Hij liet cijfers uit de Verenigde Staten zien die naadloos aansloten op de Nederlandse situatie: „De kerk is steeds meer een randverschijnsel en verliest invloed vanwege minder bezoekers. De ontkerkelijking zou niet zo erg zijn als de kerken geestelijke eilanden waren in de wereld, maar dat is niet zo.” Te vaak is volgens Hamel een kerkdienst een bijeenkomst van „bekeerden en tevredenen” die in het geheel niet aantrekkelijk is voor mensen buiten de kerk.

Er heerst een praktijk van gelatenheid en teleurstelling. „Ons probleem is traagheid”, zo analyseerde hij waarom kerken leeglopen. Hij heeft in het bedrijfsleven gezien dat wie stilstaat, de strijd onherroepelijk verliest. Het gebeurde onder meer met IBM, AOL en American Airlines. Hamel haalde Bill Gates van Microsoft aan: ‘Ons bedrijf is twee jaar af van een faillissement’. Gates bedoelde er mee dat de huidige tijd zó snel aan het veranderen is dat het voortdurend vraagt om inspelen op de toekomst. Niet om het veranderen, maar om relevant te blijven.

Laptop

Dat vraagt om een andere aanpak. „We moeten veranderen in de manier waarop we veranderingen tot stand brengen.” Zo moeten kerken eerst af van de verleiding om te vluchten in ontkenning. „Ze zien alleen de vogel in de hand, maar die vogel gaat dood en die willen ze niet loslaten. We zien die tien in de lucht daarbij over het hoofd.” Volgens Hamel, zelf ook christen, moeten kerken compleet ‘out of the box’ leren denken. „Waarom zou ik geen laptop mee naar de kerk mogen nemen om aantekeningen te maken en waarom niet meer discussie in een kerkdienst in plaats van een preek.”

Hij benadrukte dat kerken wel kunnen leren van bedrijven, maar niet net zo geleid moeten worden. Ze hebben namelijk een unieke boodschap: het bevrijdende Evangelie van Jezus Christus. „De Facebook-generatie wil geen kerk die er uitziet als een Quote 500-bedrijf. Ze willen een bezielde gemeenschap.” Laat mensen ook meepraten en neem ideeën serieus, was een van zijn stellingen. IBM nodigde wereldwijd 160.000 mensen uit om mee te praten hoe het bedrijf zich om moest vormen. Daaruit kwamen tien

punten die uiteindelijk voor het succes zorgden. Hamel stelde dat de tijd van de oude hiërarchische denkpunten voorbij zijn. Op internet worden hele community's gevormd rond een weblog van een gewone huisvrouw omdat een miljoen mensen haar weblog lezen. Ze heeft zichzelf niet als leider gepresenteerd, maar wordt zo gezien omdat de webloggers haar ideeën als authentiek en waardevol waarderen.

Rode draad door de negen lezingen was hoe de kerk moet inspelen op een wereld die zo aan het veranderen is, wat de plaatselijke kerk kan doen aan de aanpak van armoede en hoe er een plaatselijke gemeente gebouwd kan worden waar Gods genade en liefde centraal staat. „Het gaat niet om de getallen en de grootte van de gemeente”, benadrukte directeur Bart Broekman van Willow Creek Nederland. Tussen de lezingen door was er tijd voor persoonlijke verwerking. Op zaterdag waren er verwerkingsessies waar in groepen onder leiding van deskundigen enkele lezingen extra werden behandeld. Centraal stond hier de vraag: wat kan ik hieruit leren en wat kan ik er concreet mee doen in mijn eigen kerk of gemeente?

Waar hartstocht toe kan leiden liet Jessica Jackley zien. Zij is de medeoprichtster van de microkredietwebsite Kiva.org. Door middel van internet kunnen particulieren investeren in ondernemers in de derde wereld via het beschikbaar stellen van microkrediet. Volgend jaar wordt de grens van 100 miljoen dollar doorbroken. Op deze manier zijn al meer dan 200.000 mensen geholpen in 183 landen. Jackley vertelde dat zoiets kan zonder ingewikkelde structuren en strategieën. „Onze missie is: mensen met elkaar in verbinding brengen door geld uit te lenen ten behoeve van de bestrijding van armoede. Daarom willen we ook in de manier waarop we samenwerken uitgaan van een platte organisatie, waarbij iedere betrokkene, of het nu een betaalde kracht is of een vrijwilliger, kan bijdragen. We zijn dus georganiseerd rondom de missie. De basis voor onze samenwerking is vertrouwen. Als dat er niet is, dan valt de boel uit elkaar.” Wees niet bang om klein te beginnen, zo zei ze ook. Jackley voerde het idee uit met een groepje vrienden rondom „een keukentafel in San Francisco”.

Keller

Tim Keller, voorganger in de Redeemer Presbyterian Church in New York, hield een lezing waarbij hij zijn boek *De vrijgevige God* als uitgangspunt nam. Keller bereikt duizenden met het Evangelie in New York. Hij ziet veel „geestelijke lauwheid” in kerken. Hij noemde het zelfs het grootste probleem. Hij nam het verhaal van de verloren zoon uit Lucas 15 als uitgangspunt „Bij de verloren zoon denken wij aan de jongste zoon, die wegging, maar uiteindelijk is de oudste zoon die thuisbleef net zo verloren. Zowel de jongste als de oudste zoon zijn vervreemd van de vader, bij beiden ging het om geld. De jongste is verloren door slecht te zijn, de oudste door gehoorzaam te zijn”, hield hij de tweehonderd conferentiegangers een ontvullende spiegel voor.

Gelovigen die God alleen maar gehoorzamen hebben het Evangelie niet begrepen, aldus Keller. „Ze maken van God een middel om dingen te bereiken. Hun positie is gebaseerd op prestatie. Oudere broers worden kwaad op God als hun leven niet zo goed gaat. Er is geen intimiteit in het gebedsleven van een oudere broer.” Ze beseffen niet dat ze door het offer wat Jezus bracht al gered zijn en uit genade mogen leven. Hij riep op tot geestelijke vernieuwing. „Dat is geen kant-en-klaar recept. Het gebeurt in je.” Wat er in kerken ook gebeurt, een ding is onontbeerlijk: „Zorg dat je mensen in het hart raakt.”

i De Global Leadership Summit komt nog in Lelystad (6 en 7 november) en Houten (20 en 21 november).